

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΦΟΡΕΩΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ «ΑΡΓΩ»

ΗΠΕΙΡΟΥ 41, ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 10439

ΤΗΛ 2108818946 & FAX: 2105245302, e-mail: argo.omospondia@gmail.com

Αθήνα, 27-9-2016

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η Ομοσπονδία Φορέων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Ψυχικής Υγείας «ΑΡΓΩ», έχει μέλη και εκπροσωπεί τις Αστικές μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες και τα Επιστημονικά Σωματεία-νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που υλοποιούν τα προγράμματα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ως εντολοδόχοι φορείς του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο πλαίσιο της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης ακολουθώντας πιστά τις αρχές της κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής και του μικτού μοντέλου παρέμβασης με την κοινωνία των πολιτών.

Οι 25.000 συμπολίτες – λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας (ψυχικά ασθενείς, με πολύ σοβαρές παθολογίες, ιδρυματικό ιστορικό και συχνά χωρίς στενή οικογένεια, παιδιά και έφηβοι με προβλήματα ψυχικής υγείας, παιδιά, έφηβοι ενήλικες με διαταραχές αυτιστικού φάσματος, ηλικιωμένοι με προβλήματα άνοιας) γνωρίζουν πρώτοι από όλους το έργο που συντελείται σε 273 Μονάδες Ψυχικής Υγείας (83 οικοτροφεία, 16 ξενώνες, 95 προστατευμένα διαμερίσματα, 42 κέντρα ημέρας, 13 κινητές μονάδες, 2 κέντρα Αλτσχάιμερ, 6 κέντρα ημέρας αυτισμού, 16 άλλες εξειδικευμένες μονάδες και προγράμματα). Ταυτόχρονα στις μονάδες εργάζονται πάνω από 3.000 έμπειρα και καταρτισμένα στελέχη που αποτελούν κοινωνικό κεφάλαιο της χώρας στο χώρο της ψυχικής υγείας

Παρά το σημαντικό έργο και την πάγια και ξεκάθαρη στάση μας για συνεχή αξιολόγηση και έλεγχο, κατηγορούμαστε και πάλι με διάφορα δημοσιεύματα. Το περιεχόμενο των δημοσιευμάτων δεν ανταποκρίνεται στις υπηρεσίες του χώρου μας και συνιστά τακτική συλλήβδην λασπολογία. Η προσέγγιση με γενικεύσεις και αφορισμούς ποτέ δεν οδηγεί σε δημιουργικό διάλογο και δεν παράγει αποτέλεσμα. Λειτουργεί αποπροσανατολιστικά στη κοινή γνώμη, σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχονται στα άτομα με ψυχοκοινωνικές δυσκολίες και

συμβάλει στην δημιουργία σφαλμένων εντυπώσεων για τη λειτουργία των μονάδων μας. Το περιεχόμενο των δημοσιευμάτων αφορά μια μικρή μειοψηφία φορέων. Όπου συγκεκριμενοποιείται σκάνδαλο, εκεί και βεβαίως να εξαντληθεί κάθε αυστηρότητα και η Ομοσπονδία θα είναι αρωγός. Επουδενί δεν μπορεί η ύπαρξη ολίγων με αρνητικό πρόσημο στις δράσεις τους να χρησιμοποιηθεί για να απαξιώσει το έργο που συντελείται. Οι Μονάδες που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό και την Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκονται διαρκώς υπό την εποπτεία και τον έλεγχο των αρμόδιων οργάνων της Πολιτείας.

Η υλοποίηση εκ μέρους των φορέων της Ενταγμένης Πράξης «Εξατομικευμένη παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας» (Νοέμβριος 2012 –Δεκέμβριος 2015) βασίστηκε στο μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο με κοστολόγηση των θεραπευτικών πράξεων, χωρίς μάλιστα να υπάρξει πιλοτική εφαρμογή ώστε να εντοπιστούν οι δυσλειτουργίες και οι στρεβλώσεις. Στα τεχνικά δελτία κατά την ένταξη σε έναν τόσο καινοφανή σχεδιασμό για το ΕΣΠΑ δηλώθηκαν ως μετρήσιμοι δείκτες οι ωφελούμενοι και τα ατομικά ραντεβού των με τους επαγγελματίες. Η εφαρμογή της κοστολόγησης των υπηρεσιών προέβλεπε την αποζημίωση θεραπευτικών ατομικών πράξεων και θεραπευτικών ομαδικών πράξεων. Αποτέλεσμα ήταν το φυσικό αντικείμενο που παρακολουθείτο από τον Μηχανισμό Υποστήριξης να χρήζει επικαιροποίησης και να επαναπροσδιοριστεί κατά περίπτωση ο αρχικός δείκτης. Έτσι απαιτήθηκαν κατά περίπτωση προσαρμοσμένες μεταβολές στους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς των πράξεων (αυξήσεις ή μειώσεις κατά περίπτωση ανάλογα με τις μεταβολές των παρεχόμενων πράξεων). Με βάση το επικαιροποιημένο και πιστοποιημένο φυσικό αντικείμενο από την εποπτεύουσα υπηρεσία πραγματοποιήθηκαν οι τροποποιήσεις των Αποφάσεων Ένταξης. Κανένας φορέας δεν «αξιώνει» να λάβει χρηματοδότηση και καμιά υπηρεσία δεν καταβάλλει επειδή «αξίωσαν» κάποιοι. Κανένα φυσικό πρόσωπο δεν «λαμβάνει» χρηματοδότηση. Η χρηματοδότηση του κάθε φορέα αντιστοιχούσε και αντιστοιχεί στο παραγόμενο και καταγεγραμμένο φυσικό αντικείμενο, στις δαπάνες λειτουργίας των Μονάδων που πραγματοποιούνται για να παρέχονται υπηρεσίες στους ωφελούμενους. Στη διάθεση όλων τα υπομνήματα των επαγγελματιών ψυχικής υγείας και των φορέων καθώς και του Δικτύου ΑΡΓΩ.

Οι στρεβλώσεις του συστήματος κοστολόγησης των θεραπευτικών πράξεων είναι πάρα πολλές κυρίως λόγω της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε για την διαμόρφωση της αλλά και λόγω της έκδοσης μιας εγκυκλίου εφαρμογής, τον Μάιο του 2014, εκατοντάδων σελίδων, η οποία δεν είναι εφαρμόσιμη και δεν συμβαδίζει με την φιλοσοφία του Ν. 2716/99 ο οποίος προσδιορίζει το πλαίσιο για την παροχή των υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Η εγκύκλιος ήρθε βίαια να καταπατήσει και τη βασική αρχή του συνεχούς της φροντίδας και της ανταποκριτικότητας των Μονάδων Ψυχικής Υγείας στα αιτήματα και τις παραπομπές των άλλων Μονάδων Ψυχικής Υγείας αλλά και των ίδιων των ατόμων, αφού βασικό σημείο αναφοράς για την επιτυχία της οποιασδήποτε παρέμβασης μας είναι η διατύπωση αιτήματος από τους ίδιους τους ψυχικά ασθενείς. Από αυτό γίνεται κατανοητό ότι είναι αδύνατο να αρνηθούμε στο πλαίσιο λειτουργίας

των δομών μας και ως πρωτοβάθμιων υπηρεσιών ψυχικής υγείας, ειδικά την περίοδο της κρίσης, την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας σε οποιονδήποτε ψυχικά ασθενή που διατυπώνει ένα αίτημα ή παραπέμπεται από οποιαδήποτε μονάδα, ειδικά επικαλούμενοι ζητήματα γραφειοκρατίας και όχι θεραπευτικά ζητήματα. **Στη διάθεση όλων τα υπομνήματα των επαγγελματιών ψυχικής υγείας και των φορέων καθώς και του Δικτύου ΑΡΓΩ.**

Η εγκύκλιος καταπατά βασικά δικαιώματα των ασθενών και μια βασική αρχή λειτουργίας των μονάδων: την ευθύνη του Επιστημονικού Υπεύθυνου και της Πολυκλαδικής Ομάδας για τον καθορισμό του ατομικού θεραπευτικού πλάνου των ψυχικά ασθενών που παρακολουθούν. Η εγκύκλιος, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τους θεραπευτικούς στόχους και τις ανάγκες του κάθε ψυχικά ασθενή αλλά και τις επιλογές του Επιστημονικά Υπευθύνου, προσδιορίζει το φάσμα των παρεχόμενων υπηρεσιών ανά ημέρα και ανά τύπο δομής και θέτει ένα γενικό και αόριστο ποσοτικό όριο παροχής υπηρεσιών των 250 ημερών. Σε καμία μεθοδολογία και σε κανένα ιατρικό πρωτόκολλο δεν προσδιορίζεται με όρους κόστους το πλαίσιο των παρεχόμενων υπηρεσιών και μάλιστα όταν μιλάμε για συνεχές της φροντίδας και για εξατομικευμένο πλάνο βάσει των αναγκών του εξυπηρετούμενου, ένα τέτοιο οριζόντιο όριο βάσει της κοστολόγησης καταπατά το δικαίωμα του ασθενή για την παροχή της πιο ωφέλιμης υπηρεσίας και είναι απαράδεκτο επιστημονικά και απορριπτέο.

Το σημαντικότερο σημείο που πρέπει να επισημάνουμε είναι ότι η μεθοδολογία κοστολόγησης προηγήθηκε της καταγραφής και έγκρισης των κριτηρίων ποιότητας για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και του προσδιορισμού του πλαισίου παροχής τους. Αυτό και μόνο καταδεικνύει ότι ο στόχος της κοστολόγησης ήταν και είναι μόνο η περιστολή των δαπανών και ο συνακόλουθος περιορισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Όσον αφορά στην επιτροπή «*Γιάννης κερνά, Γιάννης πίνει*» όπως αναφέρει σχετικό δημοσίευμα, δεν θα σταθούμε στο αν συνιστά δόκιμο όρο πολιτικού λόγου και σκέψης. Συγκροτήθηκε για την αξιολόγηση και τον επαναπροσδιορισμό του συστήματος κοστολόγησης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Κοστολόγηση που σύμφωνα με την αξιολόγηση μπορεί να εξυπηρετεί τις διαχειριστικές παραμέτρους αλλά έχει επιφέρει τεράστια δυσκολία και έχει απαιτήσει μεγάλο εργασιακό και διοικητικό κόστος. Η Επιτροπή συγκροτήθηκε προκειμένου μεταξύ άλλων να αποτυπώσει τις διαστρεβλώσεις από την εφαρμογή της εγκυκλίου. Η πλέον αυτονόητη, δεδομένη και κατοχυρωμένη διαδικασία της διαβούλευσης σε όλη την Ευρώπη, με την δημοσιογραφική τακτική της σπίλωσης των πάντων που υιοθετεί δυστυχώς και η Ν.Δ. καταντά να παρουσιάζεται ως «*κανόνες του παιχνιδιού*». Σύμφωνα και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μια από τις βασικές προϋποθέσεις του σχεδιασμού μιας μεθόδου αξιολόγησης είναι η συμμετοχή των αξιολογούμενων στον σχεδιασμό και την αξιολόγηση των εργαλείων: ***Σε περιπτώσεις όπου η κύρια λειτουργία της αξιολόγησης είναι εύπλαστη, είναι ιδιαίτερα χρήσιμη η συμμετοχή διαφόρων ενδιαφερόμενων / συμμετέχοντες στη διαδικασία καθορισμού ερωτήσεων, ανάπτυξης μεθόδων,***

συλλογής δεδομένων και εξαγωγή συμπερασμάτων. Όταν υπάρχει μια ισχυρότερη αίσθηση της κυριότητας της διανοητικής έκβασης της διαδικασίας, είναι πιο πιθανό ότι οι ενδιαφερόμενοι θα ενεργήσουν σύμφωνα με τις συστάσεις. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς υπό την έννοια αυτή είναι οργανώσεις που ασχολούνται με το αντικείμενο, όπως οι ΜΚΟ, εταιρείες συμβούλων, οι δημόσιες αρχές σε κεντρικό και αποκεντρωμένο επίπεδο, κ.λπ.

http://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/evaluation-methods-guidance-vol1_en.pdf).

Στο πλαίσιο αυτό συμμετείχαν ως εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας μας 2 μέλη του Δ.Σ. και συμμετείχε και ένας εκπρόσωπος από πλευράς του ΕΠΙΨΥ που είναι το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου της Αθήνας. Που είναι το μεμπτό;

Άλλωστε να θυμίσουμε ότι το 2009 ο τότε Επίτροπος Κοινωνικών Υποθέσεων της Ε.Ε. κ. Σπίντλα είχε συναντήσει το τότε Δίκτυο ΑΡΓΩ πριν καν δει τον τότε Υπουργό κ. Αβραμόπουλο, μήπως και ο Επίτροπος δεν έπρεπε να διαβουλευτεί πριν αξιολογήσει το Ψυχαργός και οδήγησε την τότε Κυβέρνηση στην υπογραφή σχετικού Συμφώνου για την εξασφάλιση της συνέχισης της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης;

Πέρα από αυτή την επίθεση προς τα Ν.Π.Ι.Δ. διαβάσαμε επίσης στα ίδια δημοσιεύματα, διάφορα αήθη και ανυπόστατα σχόλια για τα στελέχη της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας και του Υπουργείου και τον Γενικό Γραμματέα Υγείας κ. Πέτρο Γιαννουλάτο όπως ότι είναι ασπίδα προστασίας μας και μάλιστα με διάφορες άλλες αιχμές για διαπλοκή.

Στον Γενικό Γραμματέα οφείλει πολλά το πολιτικό σύστημα και η ελληνική κοινωνία για την αποασυλοποίηση χιλιάδων ασθενών και την επιτυχή εξέλιξη της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα. Επίσης, οι εμπλεκόμενοι φορείς – επαγγελματίες- λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας οφείλουν πάρα πολλά. Έχει εμπνευστεί και έχει στηρίξει τις περισσότερες από τις δράσεις που έχουν υλοποιηθεί στον χώρο της ψυχικής υγείας και των καινοτομιών που έχουμε υιοθετήσει (πχ των ΚοιΣΠΕ). Έχει αγωνιστεί όσο κανένας άλλος για την επιτυχία του ΨΥΧΑΡΓΩΣ και είναι ο «μέντορας» των περισσότερων από τα στελέχη της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας αλλά και των περισσότερων νέων επαγγελματιών του χώρου.

Επιδίωξη όλων μας, ελπίζουμε, είναι να υπηρετούμε τους πραγματικούς στόχους της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης. Στόχος όλων μας είναι η δημιουργία ενός πραγματικά βιώσιμου μοντέλου παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Η δύναμη του Τύπου με σεβασμό σε λήπτες και επαγγελματίες ας αξιοποιηθεί προς όφελος της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.

Κλείνοντας και χωρίς να στεκόμαστε σε στείρες αντιπαραθέσεις, απευθύνουμε σε όλους κάλεσμα για έναν ανοιχτό διάλογο με λήπτες και επαγγελματίες. Απευθύνουμε κάλεσμα σε όλους για να γνωρίσουν πραγματικά την καθημερινή δυσκολία κι ευθύνη αλλά και τον πλουραλισμό του χώρου της ψυχικής υγείας.